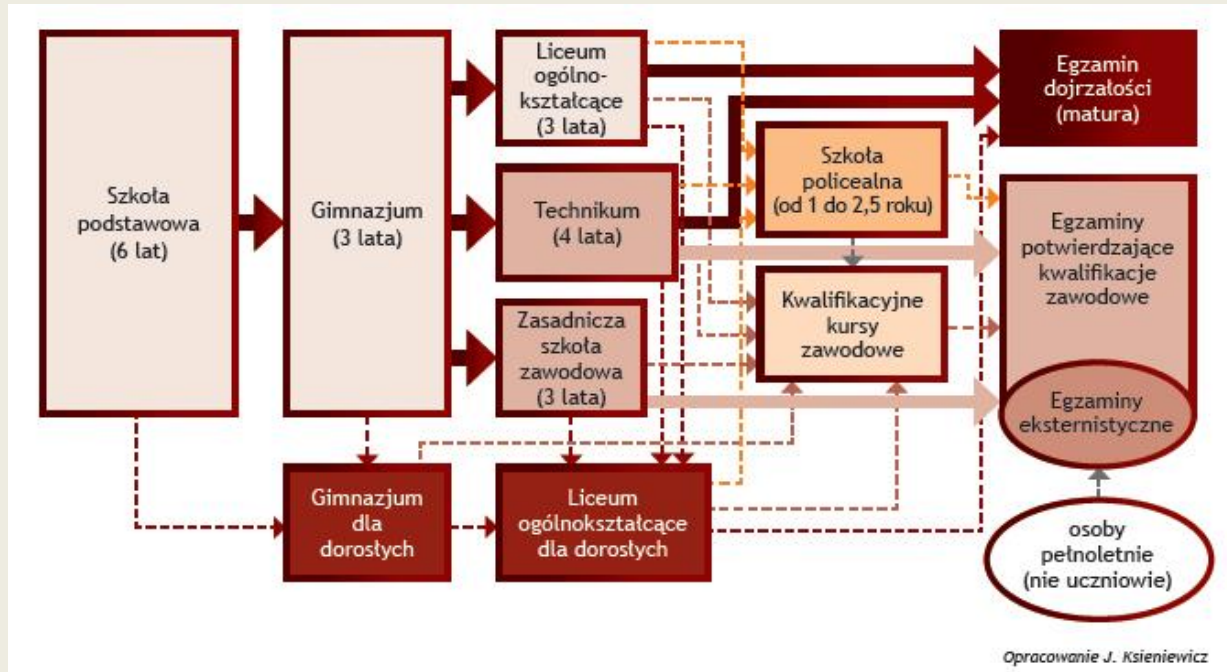

Doradztwo edukacyjno-zawodowe

System szkolnictwa

Rysunek 1. Struktura szkolnictwa w Polsce (w: Druzak K., *Jak pomóc rozwijać skrzydła? Broszura dla rodziców uczniów gimnazjum*, KOWEziU Warszawa 2013, s. 32 za: www.ksztalcaniemodulowe.koweziu.edu.pl)

Absolwent gimnazjum ma do wyboru trzy typy szkół ponadgimnazjalnych:

- 1) liceum ogólnokształcące (kształcenie ogólne),
- 2) technikum (kształcenie zawodowe),
- 3) zasadnicza szkoła zawodowa (kształcenie zawodowe).

Liceum Ogólnokształcące

- Nauka trwa 3 lata.
- Uczeń może wybrać profil dostępny w ofercie szkoły.
- W pierwszej klasie liceum uczniowie będą uczyć się wszystkich przedmiotów w zakresie podstawowym, kontynuując edukację rozpoczętą w gimnazjum.
- W drugiej i trzeciej klasie liceum wszyscy uczniowie będą nadal obowiązkowo uczyć się języka polskiego, matematyki i dwóch języków obcych. Obowiązkowe też będą zajęcia z wychowania fizycznego.

- W liceum ogólnokształcącym uczeń będzie miał obowiązek wyboru od 2 do 4 przedmiotów spośród proponowanych przez szkołę przedmiotów ujętych w podstawie programowej w zakresie rozszerzonym, przy czym co najmniej jednym z tych przedmiotów musi być: **historia, biologia, geografia, fizyka** lub **chemia**.

- Przedmioty, spośród których można wybierać, to: język polski, matematyka, języki obce, historia, biologia, geografia, fizyka, chemia, wiedza o społeczeństwie, informatyka, historia sztuki, historia muzyki, język łaciński i kultura antyczna i filozofia.

- Uczeń, który nie będzie realizował w zakresie rozszerzonym *historii*, będzie obowiązany realizować przedmiot uzupełniający **historia i społeczeństwo**.

- Uczeń, który nie będzie realizował w zakresie rozszerzonym jednego z następujących przedmiotów: *biologia, chemia, fizyka lub geografia*, będzie obowiązany realizować przedmiot uzupełniający **przyroda**.

Zgodnie z nową podstawą programową w tym typie szkoły przedmioty obowiązkowe mogą być nauczane w zakresie podstawowym lub w zakresie rozszerzonym:

1) tylko w zakresie podstawowym - przedmioty: wiedza o kulturze, podstawy przedsiębiorczości, wychowanie fizyczne i edukacja dla bezpieczeństwa;

2) w zakresie podstawowym i w zakresie rozszerzonym:

a) język polski, język obcy nowożytny, język mniejszości narodowej lub etnicznej, język regionalny, matematyka; uczeń realizuje zakres podstawowy albo zakres rozszerzony (wymagania szczegółowe dla zakresu rozszerzonego obejmują także wszystkie wymagania szczegółowe dla zakresu podstawowego);

b) historia, wiedza o społeczeństwie, geografia, biologia, chemia, fizyka, informatyka; uczeń obowiązkowo realizuje zakres podstawowy (zakres rozszerzony stanowi kontynuację nauczania danego przedmiotu w zakresie podstawowym).

3) Przedmioty, które mogą być realizowane tylko w zakresie rozszerzonym: historia muzyki, historia sztuki, język łaciński i kultura antyczna, filozofia.

Technikum

- Nauka w technikum trwa 4 lata.

- Uczeń wybiera zawód z oferty szkoły ponadgimnazjalnej.

- Od 1 września 2012 kształcenie ogólne w technikum jest realizowane w takim samym zakresie jak w liceum ogólnokształcącym. Przedmioty ogólnokształcące będą realizowane w zakresie podstawowym oraz w zakresie rozszerzonym.

- W technikum uczeń będzie miał obowiązek wyboru 2 przedmiotów, spośród proponowanych przez szkołę przedmiotów ujętych w podstawie programowej w zakresie rozszerzonym, związanych z kształceniem w określonym zawodzie.

- Jednym z tych przedmiotów musi być: **matematyka, biologia, geografia, fizyka** lub **chemia**.

- Uczeń technikum będzie obowiązany w zdecydowanej większości przypadków realizować przedmiot uzupełniający **historia i społeczeństwo**.

- Uczeń, który realizuje w zakresie rozszerzonym:

a) przedmioty: historia i matematyka, jest obowiązany realizować przedmiot uzupełniający **przyroda**.

b) przedmiot historia i jeden z przedmiotów: geografia, biologia, chemia lub fizyka, jest obowiązany realizować przedmiot uzupełniający **ekonomia w praktyce**,

Wybierając czteroletnie technikum warto pamiętać, że jego ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie, a także uzyskanie świadectwa dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego.

- Od 2012 zmiany zostały wprowadzone także w zakresie przygotowania do zawodu. W technikum, podobnie jak w zasadniczej szkole zawodowej, zawody podzielono na kwalifikacje. Ich liczba zależy od zawodu - na poziomie technikum są to najczęściej zawody z dwoma lub trzema kwalifikacjami.
- W trakcie nauki w technikum uczeń odbywa praktyki zawodowe.
- W trakcie nauki w technikum, podobnie jak w ZSZ, uczeń zdaje egzaminy zawodowe. Jeden, dwa lub trzy – w zależności od liczby kwalifikacji.
- Gdy uczeń zda wszystkie egzaminy (otrzyma po każdym świadectwo potwierdzające daną kwalifikację zawodową) i ukończy technikum, otrzyma dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Zasadnicza Szkoła Zawodowa

- Nauka w Zasadniczej Szkole Zawodowej trwa 3 lata.
- Uczeń wybiera zawód z oferty szkoły ponadgimnazjalnej.
- Wybierając trzyletnią zasadniczą szkołę zawodową, warto pamiętać o tym, że jej ukończenie umożliwia uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie.
- Zawody podzielono na kwalifikacje. W zależności od zawodu ich liczba jest różna.
- W trakcie nauki w ZSZ uczeń zdaje egzaminy zawodowe. Jeden, dwa lub trzy – w zależności od liczby kwalifikacji.
- Praktyczna nauka zawodu może odbywać się w centrach kształcenia praktycznego, w warsztatach szkolnych lub u pracodawcy.
- Uczeń może uzupełnić wykształcenie średnie, wybierając liceum ogólnokształcące dla dorosłych. Naukę w liceum dla dorosłych absolwent ZSZ może rozpocząć od razu od drugiej klasy.

Rekrutacja do szkół

To, w jakiej formie odbywa się rekrutacja, zależy od organu prowadzącego szkołę, czyli władz miasta czy powiatu. Może on być tradycyjny, czyli realizowany poprzez złożenie dokumentów w najwyżej trzech szkołach, lub za pośrednictwem systemu elektronicznego, w którym dokonuje się wyboru szkół. Terminy dotyczące rekrutacji mogą się różnić w zależności od województwa. Ważne jest, by uczeń pamiętał o terminie:

- składania podań o przyjęcie,
- dostarczenia kopii dokumentów,
- ogłoszenia przez szkołę wstępnych wyników rekrutacji,
- potwierdzenia przez zakwalifikowanych kandydatów woli nauki w wybranej szkole poprzez dostarczenie oryginałów dokumentów,

- ogłoszenia wyników rekrutacji,
- ogłoszenia dodatkowego naboru w przypadku, kiedy pozostały jeszcze wolne miejsca.

Najczęściej wymagane dokumenty:

- podanie przygotowane według ustalonego wzoru,
- zwykle dwa zdjęcia,
- świadectwo ukończenia gimnazjum,
- zaświadczenie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej o wynikach egzaminu gimnazjalnego,
- zaświadczenie lekarskie (wymagane zazwyczaj w technikach i zasadniczych szkołach zawodowych).

Informacje o zawodach

Zachęcam do skorzystania z **Wyszukiwarki Zawodów** czyli informatora o zawodach szkolnictwa zawodowego w wersji on-line. Każdy zawód opisany jest na osobnej Karcie Zawodu.

Karta Zawodu zawiera:

- wszystkie kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie, czyli wszystkie kwalifikacje, które trzeba uzyskać, żeby wykonywać dany zawód;
- informacje dotyczące charakteru pracy, warunków pracy, możliwości kontynuacji nauki i rozwoju kariery w danym zawodzie.

Wyszukiwarka Zawodów dostępna jest po kliknięciu na poniższy link:

http://www.doradztwo.koweziu.edu.pl/index.php?option=com_koweziu&template=informator